



**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ТРАНСПОРТНОГО
БУДІВНИЦТВА
(ПФКТБ)**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора Полтавського
фахового коледжу транспортного
будівництва

30 серпня 2024 року № 39-А

**ПОЛОЖЕННЯ
про психологічну службу**

1. Загальні положення

1.1. Психологічна служба Полтавського фахового коледжу транспортного будівництва (далі – Фаховий коледж) є невіддільною складовою навчально-виховного процесу. Метою діяльності психологічної служби є сприяння створенню умов для соціального та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, охорони психічного здоров'я, надання психологічної та соціально-педагогічної підтримки всім учасникам освітнього процесу відповідно до цілей та завдань Фахового коледжу.

1.2. Психологічна служба Фахового коледжу забезпечує своєчасне і систематичне вивчення психофізичного та психоемоційного розвитку студентів, мотивів їх поведінки та діяльності з урахуванням вікових, інтелектуальних, фізичних, статевих та інших індивідуальних особливостей, створення умов для саморозвитку та самовиховання, сприяє виконанню освітніх і виховних завдань Фахового коледжу.

Психологічна служба у своїй діяльності керується Конституцією України, Декларацією прав людини, законами України „Про освіту”, „Про вищу освіту”, чинним законодавством України, Положенням про психологічну службу системи освіти України (наказ від 22 травня 2018 року № 509) та цим Положенням.

1.3. Психологічна служба співпрацює з органами охорони здоров'я, соціальної політики, молоді та спорту, внутрішніх справ, іншими органами виконавчої влади, а також комунальними закладами соціального захисту дітей, підтримки сімей, дітей та молоді, фахівцями із соціальної роботи об'єднаних територіальних громад, громадськими організаціями.

1.4. Діяльність психологічної служби в Фаховому коледжі забезпечується практичним психологом, який має вищу спеціальну освіту. За своїм статусом

працівник психологічної служби належать до педагогічних працівників і відповідно до чинного законодавства користується всіма правами й гарантіями, передбаченими для них. Положення регламентує загальну структуру та функції психологічної служби в Фаховому коледжі.

2. Структура, управління та зміст діяльності психологічної служби

2.1. Практичний психолог підпорядковується директору Фахового коледжу з усіх питань діяльності.

2.2. Структуру та штатний розпис психологічної служби визначає Фаховий коледж. Посаду обіймають працівники з вищою освітою за відповідною спеціальністю.

2.3. Практичний психолог Фахового коледжу здійснює:

- психологічне забезпечення освітнього процесу;
- психологічний супровід психічного, розумового, соціального і фізичного розвитку здобувачів освіти;
- психологічну діагностику та аналіз динаміки психічного, розумового і соціального розвитку здобувачів освіти;
- психологічний супровід адаптації до умов освітнього процесу;
- реалізацію розвивальних, профілактичних, просвітницьких, корекційних програм з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів освіти;
- консультативну допомогу всім учасникам освітнього процесу з питань навчання, виховання здобувачів освіти, особистісного та професійного розвитку тощо;
- роботу з постраждалими від насильства дітьми тощо.

2.4. Практичний психолог Фахового коледжу бере участь в:

- освітній діяльності, спрямованій на забезпечення всебічного розвитку здобувачів освіти як особистості та найвищої цінності суспільства, їх талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству;
- роботі педагогічної ради, психолого-педагогічних консилиумів, семінарів і засідань методичних об'єднань;
- розробці та впровадженні розвивальних, корекційних програм, посібників, методичних рекомендацій, планів освітньої діяльності з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів освіти, а також для осіб, які перебувають на індивідуальній та інклюзивній формі навчання.

2.5. Практичний психолог Фахового коледжу сприяє:

- формуванню у студентів відповідальної та безпечної поведінки в ситуаціях ризику, навичок здорового способу життя, збереження

репродуктивного здоров'я, готовності до самореалізації;

- профільному та професійному самовизначенню здобувачів освіти, формуванню життєвої компетентності;

- формуванню соціально-комунікативної компетентності обдарованих дітей;

- попередженню та профілактиці професійного вигорання педагогічних працівників;

- формуванню психологічної готовності учасників освітнього процесу до взаємодії в інклюзивному середовищі з дитиною з особливими освітніми потребами;

- формуванню психологічної культури учасників освітнього процесу;

- попередженню будь-яких видів і форм насильства та конфліктів серед студентів;

- формуванню небайдужого ставлення здобувачів освіти до постраждалих дітей, усвідомлення необхідності невідкладного інформування педагогів про випадки домашнього насильства і конфліктів серед здобувачів освіти, що стали їм відомі.

2.6. Атестація практичних психологів здійснюється відповідно до чинного законодавства.

3. Основні завдання, принципи та функції психологічної служби

3.1. Завдання психологічної служби:

- збереження та зміцнення психічного та соціального здоров'я, сприяння особистісному, інтелектуальному, фізичному і соціальному розвитку студентів шляхом доповнення сучасних методів навчання та виховання ефективними психолого-педагогічними технологіями;

- сприяння забезпеченню психологічної безпеки, надання психологічної та соціально-педагогічної допомоги всім учасникам освітнього процесу.

3.2. Принципами діяльності психологічної служби є:

- науковість, цілісність і наступність, професійна компетентність та відповідальність;

- індивідуальний підхід;

- доступність соціально-педагогічних та психологічних послуг (допомоги);

- міждисциплінарність, комплексність і системність у здійсненні професійної діяльності;

- добровільність;

- людиноцентризм та партнерство;

- конфіденційність;

- дотримання норм професійної етики.

3.3. Функції психологічної служби:

- діагностично-прогностична - психолого-педагогічне вивчення чинників становлення особистості, її індивідуального розвитку;

- організаційно-методична - визначення стратегії, мети, завдань,

планування діяльності психологічної служби та координація взаємодії учасників освітнього процесу;

- корекційно-розвиткова – система впливів, спрямованих на подолання визначених проблем, труднощів, шкідливих звичок, негативних емоційних станів тощо у студентів; здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психофізичному та інтелектуальному розвитку і поведінці, подолання різних форм девіантної поведінки; сприяння розвитку освітніх, інтелектуальних, загальних, спеціальних та соціальних здібностей, формування мотивації до освітньої діяльності у студентів; надання психолого-педагогічної допомоги студентам з метою адаптації до умов навчання і життєдіяльності;

- консультативна – допомога у розв’язанні проблем щодо розвитку, виховання, навчання та формування психологічної та соціальної компетентності учасників освітнього процесу;

- просвітницько-профілактична – поширення психологічних знань, виявлення фактів порушення прав дитини, вжиття заходів щодо подолання негативних чинників, які впливають на життєзабезпечення дитини, її моральний та соціальний розвиток, профілактика та попередження негативних впливів;

- соціально-захисна – здійснення соціально-педагогічного супроводу учасників освітнього процесу, які опинилися у складних життєвих обставинах, перебувають у кризових ситуаціях (постраждали від соціальних, техногенних, природних катастроф, перенесли тяжкі хвороби, стреси, переселення, зазнали насильства тощо); захист конституційних прав і статусу, законних інтересів студентів.

3.4. Напрями діяльності працівників психологічної служби:

- діагностика – виявлення причин труднощів у навчанні, інтелектуальному розвитку, соціально-психологічній адаптації; вивчення та визначення індивідуальних особливостей динаміки розвитку особистості, потенційних можливостей в освітньому процесі, професійному самовизначенні;

- профілактика – своєчасне запобігання відхиленням у розвитку та становленні особистості, взаємостосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі;

- корекція – усунення виявлених труднощів соціально-психічного розвитку студентів, зниження ризиків проблем адаптації до освітнього середовища, схильності до залежностей та правопорушень, різних форм девіантної поведінки;

- навчальна діяльність – форма активного співробітництва, направлена на удосконалення, розвитку, формування особистості;

- консультування – багатофункціональний вид індивідуальної та групової роботи, спрямований на вирішення запитів, з якими звертаються учасники освітнього процесу;

- зв’язки з громадськістю – діяльність, спрямована на досягнення взаєморозуміння, співпрацю між окремими особами, колективами,

соціальними групами, організаціями, державними органами управління;

- просвіта – формування психологічної та соціальної компетентності учасників освітнього процесу.

3.5. Тривалість робочого тижня та графік роботи практичного психолога і соціального педагога Фахового коледжу визначаються чинним законодавством з урахуванням типу закладу освіти та змісту роботи працівника.

Практичний психолог та соціальний педагог здійснюють діяльність як у Фаховому коледжі (психологічна просвіта, діагностична, консультативна, освітня діяльність, обробка результатів досліджень тощо), так і за його межами (підготовка до проведення заходів, оформлення робочої документації, планування, звітність, робота у навчально-методичних та наукових центрах, громадських організаціях тощо).

Практичному психологу та соціальному педагогу Фахового коледжу надаються окремі робочі та навчальні приміщення (кабінети) для групової та індивідуальної роботи, що забезпечуються необхідними технічними засобами, канцелярським приладдям, навчально-методичними матеріалами тощо.

3.6. Працівник психологічної служби зобов'язаний:

- знати чинне законодавство щодо діяльності психологічної служби у системі освіти та інші нормативно-правові акти, пов'язані з його діяльністю;

- будувати свою діяльність на основі доброзичливості, довіри, у тісній співпраці з усіма учасниками освітнього процесу;

- застосовувати у роботі психологічний і соціологічний інструментарій, рекомендований для використання;

- бути компетентним і постійно збагачувати знання у межах своєї компетенції;

- надавати психологічну допомогу за запитами учасників освітнього процесу;

- уникати будь-яких неофіційних взаємин з учасниками освітнього процесу;

- інформувати учасників освітнього процесу про результати проведених психологічних обстежень, їх значення і можливості подальшого використання (за винятком особистої інформації), про свою діяльність на основі об'єктивних і точних даних таким чином, щоб не зашкодити професії;

- здійснювати індивідуальну діагностику, корекцію за запитом учасників освітнього процесу, отримавши письмову згоду батьків (законних представників). Зазначена згода може бути відкликана у будь-який момент;

- виконувати функції та надавати оцінювальні судження щодо учасників освітнього процесу, зокрема щодо їх поведінки, особистих рис, відповідності соціальним нормам, з неупередженістю;

- використовувати науково обґрунтовані методи та технології професійної діяльності;

- поважати професійну компетентність своїх колег та представників суміжних професій;

- популяризувати соціально-психологічні знання;

- поважати гідність студентів;
- виконувати свої посадові обов'язки в межах своїх повноважень;
- нести особисту відповідальність за результати й наслідки своєї професійної діяльності;
- пропагувати здоровий спосіб життя, підвищувати рівень психологічних знань педагогічних працівників і батьків (законних представників);
- постійно підвищувати свій професійний рівень;
- знати вимоги державних стандартів щодо забезпечення освітнього процесу, основні напрями та перспективи розвитку освіти, психолого-педагогічної науки.

3.7. Працівник психологічної служби має право:

- визначати різні види робіт з огляду на потреби Фахового коледжу;
- планувати діяльність відповідно до рекомендацій методичних установ психологічної служби;
- ознайомлюватися з документами, скаргами, що містять оцінювання його роботи, надавати щодо них роз'яснення;
- захищати професійну честь і гідність;
- здійснювати індивідуальну освітню (наукову, творчу, мистецьку тощо) діяльність за межами Фахового коледжу;
- отримувати методичну допомогу, в тому числі й супервізію та інтервізію, підвищувати кваліфікацію, здійснювати перепідготовку;
- вільно обирати освітні програми, форми навчання, заклади освіти, установи й організації, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку працівників психологічної служби;
- відмовитись від виконання розпоряджень директора в тих випадках, коли вони суперечать професійно-етичним принципам, та виконання діяльності, не передбаченої трудовим договором, посадовими обов'язками та планом роботи.

4. Фінансування діяльності психологічної служби

4.1. Фінансування діяльності працівників психологічної служби Фахового коледжу здійснюється згідно із законодавством.

4.2. Фінансування діяльності працівників психологічної служби Фахового коледжу (у тому числі оплата праці) здійснюється за рахунок коштів засновника відповідно до законодавства.

Практичний психолог

Вікторія КОТЛЯР

СХВАЛЕНО

Протокол засідання

педагогічної ради

Полтавського фахового коледжу

транспортного будівництва

27 серпня 2024 року № 1